

Uchwała Nr 23.477.2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 22 października 2024 r.

w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr VI/44/24 Rady Miejskiej w Wyszkanie z dnia 26 września 2024 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz wskazania naruszenia prawa

Na podstawie art. 91 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 3 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1

1. Orzeka o nieważności w części uchwały Nr VI/44/24 Rady Miejskiej w Wyszkanie z dnia 26 września 2024 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, tj. § 1 ust. 4, § 2 ust. 3 i 4, z powodu istotnego naruszenia art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.) i art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.).
2. Wskazuje, że w pozostałym zakresie uchwała Nr VI/44/24 Rady Miejskiej w Wyszkanie z dnia 26 września 2024 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, została wydana z naruszeniem prawa, tj. art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.).

§ 2

1. Na niniejszą uchwałę, w zakresie orzeczenia nieważności w części, o którym mowa w § 1 ust. 1 niniejszej uchwały, Gminie Wyszaków służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.
2. Na niniejszą uchwałę, w zakresie wskazania naruszenia prawa, o którym mowa w § 1 ust. 2 niniejszej uchwały, Gminie Wyszaków nie służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 2 października 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr VI/44/24 Rady Miejskiej w Wyszkanie z dnia 26 września 2024 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

Badaną uchwałę Rada Miejska w Wyszkanie zarządziła pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych, rolnego od osób fizycznych i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, a także dokonała wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso.

Rada Miejska w Wyszkanie określiła:

- w § 1 ust. 4, cyt. „Płatnicy o których mowa w ust. 3 uiszczają należności bezpośrednio na właściwy rachunek bankowy Gminy”,

- w § 2 ust. 3, cyt. „Wynagrodzenie określone w ust. 2 wypłacane będzie w okresach kwartalnych po rozliczeniu poboru poszczególnych rat.” i

- w § 2 ust. 4, cyt. „Inkasent nie jest upoważniony do samodzielnego potrącania swojego wynagrodzenia.”.

Zdaniem Kolegium Izby określenie formy wpłaty podatków lokalnych na wskazany rachunek bankowy Gminy Wyszków (§ 1 ust. 4) oraz zapis określający wypłacenie wynagrodzenia w okresach kwartalnych po rozliczeniu poboru poszczególnych rat (§ 2 pkt 3), a także zapis dotyczący nieudzielenia upoważnienia do samodzielnego potrącania swojego wynagrodzenia (§ 2 pkt 4), wykraczają poza uprawnienia rady gminy określone w:

- art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, zgodnie z którym rada gminy może zarządzać pobór podatku rolnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określać inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso,

- art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym, zgodnie z którym rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór podatku leśnego od osób wymienionych w ust. 2 w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso,

- art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym rada gminy może zarządzać pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczać inkasentów i określać wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Naruszenie wskazane w rozstrzygnięciu nadzorczym ma charakter istotnego naruszenia prawa. Podkreślenia wymaga bowiem, iż przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej (por. wyrok NSA z dnia 8 maja 2013 r. II GSK 299/12). W orzecnictwie sądów administracyjnych i nauce prawa nie budzi wątpliwości reguła interpretacyjna administracyjnego prawa materialnego, zgodnie z którą dozwolone jest tylko to, co wynika z przepisów prawa (por. wyrok NSA z dnia 19 marca 2008 r. II GSK 427/07; wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 września 2022 r. V SA/Wa 1803/22).

W odniesieniu do aktów prawa miejscowego znajdują zastosowanie przepisy § 134 pkt 1 oraz § 135 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zgodnie z którymi w uchwale zamieszcza się przepisy prawne regulujące sprawy z przekazanego upoważnieniem zakresu. Oznacza to, że akt podjęty na podstawie ustawowego upoważnienia może regulować tylko i wyłącznie sprawy przekazane tym upoważnieniem.

W załączniku do badanej uchwały Rada Miejska w Wyszkanie określiła wykaz inkasentów podatku rolnego, leśnego, i podatku od nieruchomości. W toku prowadzonego postępowania nadzorczego Kolegium Izby, na podstawie przedłożonych do Izby wyników głosowania z sesji Rady Miejskiej w Wyszkanie z dnia 26 września 2024 r., ustaliło, że za podjęciem badanej uchwały głosowała m.in. osoba będąca jednocześnie radną gminy i inkasentem wskazanym w załączniku do badanej uchwały w sołectwie Leszczydół Stary.

Zgodnie z art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, radny nie może brać udziału w głosowaniu rady ani komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Jak wskazał WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 17 maja 2016 r. II SA/Wr 229/16, cyt. „Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu”.

Kolegium Izby zwraca uwagę, że badana uchwała, która wyznacza radną, wskazanego wyżej sołectwa, na inkasenta z prawem do wynagrodzenia za inkaso, dotyczy bezpośrednio jej praw o charakterze majątkowym.

Nad badaną uchwałą głosowało 14 radnych z 14 obecnych uprawnionych do głosowania. W ocenie Kolegium Izby, wynik głosowania nad projektem uchwały, tj. 14 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymało się”, świadczy o tym, że udział w głosowaniu radnej (1 osoba), która powinna wyłączyć się z głosowania, nie miał wpływu na podjęcie badanej uchwały. Tylko wówczas, gdy radny uczestniczy w głosowaniu od udziału, w którym powinien się wyłączyć, a jego głos może mieć realny wpływ na wynik głosowania, należy to głosowanie i podjętą uchwałę uznać za sprzeczne z prawem, a w konsekwencji uznać uchwałę za nieważną (tak: wyrok WSA w Białymstoku z dnia 22 grudnia 2011 r. II SA/Bk 167/11).

W ocenie Kolegium Izby, w tej konkretnej sytuacji nie doszło do istotnego naruszenia prawa, ponieważ uczestnictwo radnej w głosowaniu, wbrew zakazowi wynikającemu z art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, nie przesądziło o jej wyborze na inkasenta.

Zdaniem Kolegium Izby wskazana nieprawidłowość stanowi naruszenie prawa, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w myśl którego w przypadku nieistotnego naruszenia prawa w uchwale lub zarządzeniu, Izba nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, lecz ogranicza się do wskazania, że wydano je z naruszeniem prawa.

Z podanych powodów Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski

